

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Tyrivm Concilivm, Vel Potivs Conciliabvlvm, Svb Silvestro Anno Domini
CCCXXXV. in causa Athanasii habitum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

& intercessionibus apud Deum promouere possint & velint, quis alius nisi impius auxilium eorum implorandum esse negabit? Ex eo quod miseriam nostram reuelatione Dei cognoscant, Deique amicitia singulari fruantur, nemo facultatem intercedendi pro nobis ipsis adimere potest: quod autem a caritate perfecta, qua Deum & proximos suos etiamnum ardentissime diligunt, non velle eos salutem nostram procurare, credi non debet; *Si ergo*, inquit Hieron. lib. contra Vigilant. cap. 3. *apostoli & martyres adhuc in corpore constituti possunt orare pro ceteris, quando pro se adhuc debent esse solliciti; quanto magis post coronas, victorias & triumphos? Vide plura apud Bellarmin. de sanct. beatitud. lib. 1. cap. 11. & sequentibus. Valent. tom. 3. disp. 6. quæst. 2. punct. 7.*

ANNO
CHRISTI

^a TYRIVM ^b CONCILIVM,
VEL POTIVS CONCILIABVLVM,
^c SVB SILVESTRO ANNO DOMINI CCCXXXV.
^d in causa Athanasii habitum.

ANNO
CHRISTI
335.

NOTÆ.

Præter epistolas quasdam diuerforum ad Concilium vel saltem in causa huius Concilii scriptas, quas infra huc transtulimus, nihil extat.

Locus
Concilii.Tyrus vrbs
quæ, &
qualis.Hoc conciliabulum
reprobatum fuisse,
probat. Prima ratio.Secunda
ratio.

^a *Tyrium.*] Sic dictum, quod celebratum fuerit Tyri, quæ fuit vrbs Phœnicia celeberrima, vna ex iis quæ Tripolim efficiunt; olim insula, sed Alexandri operibus continenti coniuncta. De hac Plinius lib. 5. cap. 19. *Tyrus, inquit, quondam insula prealto mari septingentis passibus diuisa: nunc vero Alexandri eam oppugnantis operibus continens, olim portu clara. Nunc omnis eius nobilitas conchylio & purpura constat.* Olim Sarra fuit nuncupata, vt ait Gellius lib. 14. cap. 6. Hæc est illa de qua Christus Dominus Matth. 11. *Va tibi Corozain, va tibi Bethsaida: quia si in Tyro & Sidone facta essent virtutes quæ facta sunt in vobis, olim in cilicio & cinere penitentiam egissent.*
^b *Concilium vel potius conciliabulum.*] Hoc quod Tyri celebratum est, Concilii nomine indignum, conciliabulum & malignantium conuentum tres potissimum ob causas nominauimus. Quarum prima est, quod ab imperatore præter munus & officium eius indictum fuerit, contra eum quem malitiosè a Meletianis, Arianis & Eusebianis accusatum innocentissimum esse cognouerat, cuiusque innocentiam literis ad Alexandrum scriptis probauerat, adeoque non tam facile, neque tam breuiter, quarto aut sæpius conuictis hæreticis nefariis deferre debuerat. Altera est, quod ad eorundem instantiam imperator ad Concilium illos dumtaxat episcopos conuocauerit, quos nefarii hæresiarchæ designauerant, quodque adeo in eadem causa

ANNO CHRISTI 335

causa iisdem accusandi & iudicandi munus concessum esse voluerit : ipsumque innocentem Athanasium citauerit, vt a nefariis hæreticis non tam iudicaretur quam condemnaretur. Athanasius huic quantumuis illegitimo Conuentui cum quadraginta septem Ægypti episcopis catholicis ac confessoribus se præsentem exhibuit, ne causæ suæ diffidere videretur, & aduersariis amplius sæuendi causam præberet; ne demum inuitus, quod imperator euocans commotus fuerat, cogeretur. Tertia causa illegitimi Conuentus est, quod præsentem illius ageret Dionysius comes, cum militari manu adstaret spiculator, appareret commentariensis, quodque sub prætextu comprimendi tumultus, & imperandi, cum opus esset, silentii, coercendæque procaciæ insolentium, præsidio militum reuera innocentia expugnaretur, & cum ea innocentes opprimerentur, & denuo hostibus Athanasii ad fidem catholicam oppugnandam aditus aperiretur. De causis suprædictis sancti patres in literis Concilii Alexandrini anno 339. celebrati hæc scripserunt: *At præclari Eusebiani, quo veritatem scriptæque sua obliterent, nomen Synodi suis actis prætexunt, cum res ipsa negotium imperatorium non synodale haberi debeat: quippe ubi comes præsideat, & milites episcopos sub satellitio cingant: & imperatoria edicta quos ipsi volunt coire compellant, &c.* Integram hanc epistolam infra in Concilio Alexandrino positam inuenies. Idem testatur Athanasius his verbis: *Denuo eos (nempe Meletianos) in nos exasperant, iterum imperatori Synodum Tyri indicendam persuadentes, ad quam & comes Dionysius missus est, Eusebiansque satellitium militare additum: eodem Macarius, sed vinculus, per milites deductus est: mihi scribitur vt ad sim, atque adeo necessitas veniendi iniungitur, vt nisi venirem, inuitus adducerer.* Episcopi dumtaxat illi conuocati sunt, quos Eusebius & Eusebiani aduocandos esse Constantino persuaferunt. Nam ipse imperator ad eos epistola illa, quam subiungimus, *Scripti, inquit, ad quos volebatis episcopos, vt vestras curas & sollicitudines presentia & laboribus suis adiunuerent.* Hos omnes sexaginta numero fuisse, testatur Socrat. l. 1. cap. 20. Ex quibus ab Athanasio apol. 2. Theodoret. l. 1. cap. 28. hi recensentur: Eusebius Nicomediensis, Eusebius Cæsariensis; duo gentiles, duo totius impietatis choreæ ductores, perfidi, astuti synagogæ diabolicæ præsidēs & quasi iudices: Theognius Nicænus, Mares Calchedonenfis, Asclepius Gazæ, Theodorus Laodicææ, Patrophilus Scythopolitanus, Narcissus Ptolemaidis, Valens & Vrsacius episcopi in Pannonia, Macedonius, Flaccillus; Georgius ille qui ab Alexandro Alexandrino episcopo ob scelus perpetratum a sacerdotio depositus fuerat, alique plures ex Meletianorum factione scelesti, quos ad fidem catholicam aditu clandestino expugnandam Eusebius impietatis tuba collegerat. Qui Athanasium huc proficiscentem, præter voluntatem Eusebianorum, & citationem imperatoris comitati sunt, 47. fuere. Eorum nomina autem subscripta habentur in fine illius epistolæ, quam ipsi, cum Tyri essent, scripserunt, quamque nos infra ex apologia Athanasii huc inseruimus. Inter quos cum Paphnutio celeberrimo confessore, de

Tertia ratio.

Episcopi qui, quot & quales interfuerint.

Episcopi catholici qui, quot, & qua occasione interfuerint.

Concil. Tom. 2.

Vuu

quo supra in notis ad subscriptiones Concilii Nicæni egimus, interfuit Potamon episcopus magnus ille confessor, de quo hoc memorabile scribit Epiph. hæresi 68. quod cum Athanasius sedente Eusebio Nicomediensi stans causam suam ageret, obiecerit illi: *Tu sedes Eusebi, & Athanasius innocens a te indicatur? Quis tulerit talia? Dic mihi tu: nonne mecum fuisti in carcere tempore persecutionis? Et ego quidem oculum amisi pro veritate, tu vero nihil mutilatum in corpore habere videris, &c.*

Eusebius Nicomediensis de fidei negatione attingitur.

Tempus habiti Concilii.

Sub Silvestro anno Domini 335.] Hunc Conuentum malignantium collectum fuisse anno Christi nati 335. probatur primo auctoritate Eusebii, dum lib. 4. cap. 11. vitæ Constantini ait, ipsis tricennialibus, id est, tricesimo anno imperii Constantini, qui cum prædicto anno Christi nati coincidit, Tyri episcopos conuenisse, vt discordiæ inter Ægyptios ortæ componerentur. Secundo idem probatur ex epistola ecclesiæ Marcoticæ in Ægypto, dum Tyri Synodus ageretur, Constantio & Albino consulibus data, quorum consultius iuxta fastos emendatioribus cum anno Christi 335. & Siluestri 22. Constantini imperatoris 30. concurrat.

Causa habiti Concilii.

In causa Athanasii.] Causa habiti Concilii quam ab exordio describere placet, hæc est: Cum Athanasius, Alexandro episcopo Alexandrinæ ecclesiæ anno Domini 326. defuncto, totius cleri ac populi consensu iuxta vaticinium prædecessoris sui in episcopatum Alexandrinum electus esset, Meletiani cum Arianis coniuncti, eum, quem ipso Nicæno Concilio suæ hæreseos acerrimum hostem & aduersarium experti fuerant, sede episcopali turbatum vehementer optarunt, ideoque eius electionem, quasi illegitime facta fuisset, calumniabantur. Verum cum ea re nihil proficerent, de ipso exturbando cogitabant. Principio, de pecunia & exactionibus violenter a plebe extortis apud imperatorem accusatus, per Macarium Alexandrinæ ecclesiæ presbyterum, eo tempore apud imperatorem felici casu legationis munere fungentem, defendebatur hoc modo; quod collectam ad ornatum & structuram ecclesiæ ad imitationem sancti Pauli apostoli non tam postulasset, quam dari rogasset. Deinde, quasi Philumeno cuidam imperatoris hosti magnam vim pecuniæ misisset, ipse cum Macario presbytero sui defensore diffamatus, ideoque ad imperatorem citatus, Constantinopolim venit, atque inde, præuia sufficiente sui ipsius purgatione, cum imperatoris epistola commendatitia ad ecclesiam Alexandrinam scripta ad suos reuersus muneri & officio insisit. Imperator cum hæc omnia contra Athanasium ab Eusebio Nicomediensi malitiose agitari intelligeret, scripta ad Nicomedienses epistola, Concilii Nicæni depositionis sententiam in ipsum Eusebium & Theognidem pronuntiatam exequi, & vtrumque relegari anno Christi 329. mandauit. Paulo post quam exulassent, rogatu Constantiæ Augustæ Licinii coniugis, quæ conficte quodam somnio, vt ait Niceph. lib. 9. cap. 21. sibi reuelatum esse dicebat, quod homines innoxii iniuste exilio damnati essent; item in gratiam Constantii Cæsaris, cuius quinquennalia, anno Christi 330.

Prima calumnia Athanasio obiecta.

Secunda calumnia Athanasio obiecta.

ANNO
CHRISTI
335

celebrabantur, ab exilio relaxantur. Athanasio deinceps nouum bellum indicentes, Eusebiani cum Meletianis, freti opera Ischyrae pseudopresbyteri illius, quem Athanasius diocesim suam visitans a presbyterali officio, cum ordinatus non esset, prohibuerat, istiusmodi calumniam composuerunt: calicem a Macario fractum, Arsenium autem episcopum ab Athanasio interfectum esse. Vt autem calumnia succederet, Arsenium in abditis habebant, manumque cuiusdam tamquam ex eius corpore recisam circumferebant, eo fine, vt si nusquam appareret, occisus esse crederetur. Sed quid accidit? Ischyrae ad poenitentiam agendam, & ad ecclesiae communionem redeundum ab amicis persuasus, has quas concinnarat calumnias publice confessus, se ad istud flagitium comminiscendum a Meletianis subornatum fuisse, in facie totius ecclesiae publice contestatus est, atque ideo haec quae sequuntur scriptis protulit.

Tertia calumnia Athanasio obiecta.

Ischyrae poenitens calumniam aperit.

Beato praesuli Athanasio Ischyrae in Domino salutem.

Quia me, domine praesul, te adeundo, vt in ecclesiam reciperer, obiurgasti; quod istiusmodi locutus essem, quasi ego vltro hoc fecissem, ac non vi potius huc adactus essem: ideo hanc satisfactionem tibi scripto porrigendam putavi, vt cognosceres vim mihi factam esse tum ab Heraclide, ab Isaac porro Letois, & a sociis eius etiam verberibus caesum esse. Ego autem, Deo in testem adhibito, pro excusatione mea dico tibi me nihil eorum, quae illi de te iactitant, conscium esse, neque vllum calicem confractum scire, aut mensam subuersam esse; meque ad ista omnia calumnianda eorum vi adactum esse. Hanc autem pro me excusationem facio, tibi que eam scripto trado, optans me vnum eorum esse qui ad tuos conuentus pertinent, & tuis iudiciis parent. Valere te in Christo exopto.

Libellus Ischyrae.

Cognitio patris homicidii ab imperatore Dalmatio censori committitur, ad quem cum Athanasius de nece Arsenii accusatus citaretur, summa diligentia Arsenium, quem ante quinque vel sex annos non viderat, per diaconum suum inquisiuit, & post multam inquisitionem confessione quorundam Meletianorum intellexit eum Thebaide in Aegypto occultatum, inde vero fraude cognita amandatum fuisse. Ille fugientis vestigia obseruans, tandem Tyri illum reperit, ibique Pauli eius urbis episcopi orthodoxi iudicio sistit: apud quem principio negans se esse qui diceretur, conuictus tandem non modo se Arsenium esse confessus est, totamque de simulatione suae necis ex Eusebii Nicomedienensis consilio fabulam pandit, verum etiam ipse Arsenius & Ioannes Meletianorum episcopus antesignanus facti poenitentes, supplices pro venia consequenda Athanasio literas dede-

Arsenius adhuc viuens deprehensus ubi & quomodo?

Ioannes Meletianorum antesignanus ante-

Concil. Tom. 2.

Vuu ij

signanus ad
ecclesiam
reversus.

runt, atque a schismate recedentes, eidem se catholica communione coniunxerunt. Literæ Arsenii ad Athanasium extant infra.

Eusebiani
Concilium
petunt.

Athanasius subito Macarium presbyterum suum Constantinopolim ablegavit, qui imperatorem de Ischyrae poenitentia & confessione, de Arsenio reperto, & de tota calumnia, hostiumque suorum fraude detecta informaret. Quod cum per Macarium factum fuisset, imperator Dalmatium a causæ cognitione desistere, & accusatores abire iussit. Athanasio autem per literas, quibus Meletianorum impudentem improbitatem detestatur, quasque populo recitari iubet, plurimum gratulatus fuit. His omnibus ita peractis Eusebiani bellum suum poenitentia præcipuorum Meletianorum vix biennio confopitum in Athanasium acrius renouant, idque hoc modo. Cum Ioanni Meletianorum antistiti, catholicae ecclesiae reconciliato, (qui per literas, de quibus infra, ab imperatore euocatus Constantinopolim venerat) ab Athanasio resiliere persuasissent, imperatori de Concilio Tyri indicendo supplicat, allegantes Ioannem ab Athanasio blanditiis delinitum, pollicitationibus pellectum, & pecuniis etiam fortasse corruptum, ut a criminum obiectorum prosecutione desisteret, imo (quod significant literæ Constantini de cogenda Synodo infra recitandæ) Meletianos omnes Athanasii potentia esse oppressos, & in tanto periculo constitutos, ut nec fari præ timore auderent. Præterea quæ de inuento Arsenio propalata erant, stropham esse, & ab Athanasio suppositum fuisse hominem, qui & nomen & personam Arsenii assumeret. His artibus impetrant, ut ab imperatore Concilium Tyri prædicto tempore celebrandum indicetur, & per literas cum Athanasio ii quos ipsi volebant episcopi citarentur. Cœptum est iudicium, in quo Meletiani accusatoris, Eusebiani iudicis officium vendicarunt; ideoque ab Athanasio per exceptionem obiectam non immerito declinatum. Sed cum minime audiretur, & Meletiani accusatores iudicium favore audientiores facti, in medium prodeuntes in Athanasium accusationes inferrent; ipse veritate fretus, alique qui aderant orthodoxi de innocentia Athanasii certi, etiam coram hostibus talia iudicari passi sunt; existimantes, quantumlibet inimici essent, non tamen in publico Conuentu iudices more latronum grassaturos fore; sed manifestissima criminum dilutione cum Dionysio suffusum iri, si modo quidquam æquitatis singulorum mentibus a natura instæ in iis superesset. Iudicio igitur hac intentione approbato, famosus ille Ischyras, de quo supra egimus, ab aduersariis spe polliciti episcopatus ad palinodiam recantandam inductus, primus inexpectatus accusator prodiit, eandemque veterem illam de fractura calicis aduersus Macarium accusationem, aduersariorum confessione calumniosam, literis Constantini improbatam atque reiectam, cum sui ipsius confusione & contumelia in medium attulit. Ad eundem accusandū introducta est muliercula libidinosa ac petulans. Clamat impudenter se professam esse virginitatem; sed ab Athanasio, quem hospitio exceperat, per vim compressam, & inuitam stu-

Concilium
Tyri ab Im-
peratore
inducitur.

Quid actū
sit in Con-
cilio.

Ischyras
primus ac-
cusator
Athanasii.

Meretricu-
la Athana-
sii accusa-
rix secun-
da.

Ad eundem accusandū introducta est muliercula libidinosa ac petulans. Clamat impudenter se professam esse virginitatem; sed ab Athanasio, quem hospitio exceperat, per vim compressam, & inuitam stu-

ANNO CHRISTI 335

Crimen diluitur.

pratam fuisse. Quæ cum dixisset, ingreditur Athanasius, quem accusauerat, presbytero perquam laudato, cui Timotheus nomen erat, comitatus. Vbi autem a iudicibus imperatum Athanasio fuit ut crimini responderet, obtinuit ipse, perinde ac si Athanasius non esset: atque Timotheus, teste Theodor. l. 1. c. 30. sic mulierculam alloquitur: *Egone in tuas ades ingressus sum?* Tum illa impudentius petulantiusque clamare, digladiari cum Timotheo, manum educere, ostendere annulum, ac dicere cœpit: *Tu mihi abstulisti virginitatem: tu castitate me spoliasti:* & alia quæ impudentes meretrices propter intemperantiæ exuberantiam loqui solent. Ad hunc modum igitur, tum iis qui fabulam texuerant, ignominia, tum iudicibus qui facinoris conscii erant, pudoris inulta nota, muliercula e Concilio educta est. Cum Athanasius mulierem non prius dimitendam esse vrgeret, quam auctorem horum criminum prodidisset, Ariani vociferati sunt, alia contra multa grauiora restare crimina, quæ nulla dicendi arte dilui possint, de quibus prolatis, non audiendi sed videndi sensus iudicium ferret. *Quæ cum dixissent,* inquit Theodoretus ibidem, *capsam de qua tam creber sermo fuit ostendunt, & manum sale conditam detegunt.* Qua visa cum illorum alii rem fictam scirent, alii scelus ab Athanasio vere admissum esse putarent, Athanasius paulo post a iudicibus hæc sciscitatus est: *Ecquis inter eos Arsenium nosceret? Cum a multis responsum esset, se accurate hominem noscere, eum introduci iubet, ac rursus sic percontatur: Hiccinè est Arsenius a me quidem interfectus, ab istis autem questus, post eadem affectus contumelia, & dextera manu priuatus? Vbi vere assensum est, illum ipsum esse, Athanasius exiit cum pallio, & utramque manum dexteram tum sinistram ostendit, atque: Aliam manum opinor nemo queret: nam amplius quam duas manus ab vniuersitatis conditore nemo accepit. Quibus rebus in hunc modum patefactis, cum oporteret & accusatores & iudices, qui facinoris erant conscii, præ pudore se in latebras abdere, optareque ut tellus sibi dehisceret, Concilium tumultu ac seditione complere, veneficumque appellare Athanasium, cum hominum oculos prestigiiis fefellisse, affirmare cœperunt. Quin etiam qui eum paulo ante cedis reum arguerant, iidem ipsi hominem discerpere, mactareque aggrediuntur. Verum quibus negotium ab imperatore dabatur, ut paci ac tranquillitati prouiderent, eadem prohibuerunt, &c. Hæc Theodoretus. Hoc idem summam ac breuiter Athanasius ipse apolog. 2. his verbis indicat. Imo, inquit, & Arsenius, quem diuulgauerant a nobis interfectum esse, viuus astabat, & eorum synophantiam claram euidentemque faciebat. Quod de occiso per Athanasium Arsenio, quem adhuc viuere ipsorum aduersariorum literis diuulgatum fuerat, accusationem iterato reproduxerint, inde accidisse videtur, quod Arsenius vitæ suæ timens iterum se occurreret: Eusebiani enim eum occidere conati sunt, quem illi magno sui honoris & causæ detrimento occisum fuisse calumniose prædicauerant. Quæ de fractura calicis in hoc Conuentu acta fuerint, post necem Arsenii refutatam, prolixè describuntur epistola synodali Ale-*

Tertium crimen Athanasio obiectum.

Calumnia refutatur.

Cur de occiso Arsenio calumnia reproduca?

Calumnia de fracto calice.

xandrini Concilii anno Christi 339. celebrati: lector, si velit, eam ibidem positam consulat. Cum itaque aduersarii nihil probarent, omnesque eorum conatus eluderentur, legatos in Ægyptum destinant, qui crimina peruestigent, testes conquirant & subornent. Quos omnes, eo quod Ariani essent, & propter Arianismum sibi palam infensi, Athanasius quidem de fide suspectos, adeoque ab eo munere reiiciendos esse iure allegauit; sed frustra: nam illi potentia magistratuum freti, Theognidem, Marim, Theodorum, Macedonium, Vrsacium & Valentem episcopos contra omnium orthodoxorum sententiam delectos eiusdem causæ testes ac iudices clam miserunt. Qua de re cum & apud Synodum, & apud Dionysium comitem, diuersis contestationum libellis interpositis, de quibus infra, diuersi protestarentur, protestando autem nihil aut parum proficerent, Athanasius meliora desperans, e Concilio iniuriosorum Tyro recessit, & ad imperatorem profectus est, ut de iis quæ in hoc Conuentu malignantium partim ab Eusebianis, partim a Dionysio comite, contra omne ius & æquitatem gesta sunt conquereretur. Interim legati Alexandriam profecti, fauore & opera Philagrii præfecti de criminibus sacrilegii & homicidii Athanasio obiectis sic inquisuerunt, ut testes veritatis repulerint, de fide suspectos, periuros, mendaces ac calumniatores pecunia fortasse aut muneribus corruptos dumtaxat admiserint. De inquirendi & testificandi modo plane illegitimo, Alexandriæ Mareoticæ ecclesiæ presbyteri ac diaconi apud legatos, Philagrium Tyriamque Synodum protestati, ad veram & legitimam Synodum appellarunt, sed frustra: nam dum legati acta, quæ Mareotica inscribuntur, per summam iniuriam ac fraudem perfecissent, suamque mendaciorum officinam absoluissent, ad Conciliabulum Tyri redeuntes, ex actis spuris & adulterinis, cum reliquis Eusebianis, Athanasium absentem condemnant, episcopatu ac communione fidelium priuant, & ne Alexandriæ habitet verant. Ioannem autem & Meletianos omnes tamquam iniuria affectos in communionem recipiunt: denique ut præmium Ischyrae pseudopresbytero, Athanasium iniquissime accusaturum promissum, soluatur, illum pagi sui episcopum nominant, ecclesiamque illi ædificari ab imperatore impetrant. Hæc Athanasius apolog. 2. Iniquissima hac condemnatione pro voto peracta, basilicam Tyri erectam iussu Constantini solito ritu dedicarunt. Eusebius lib. 4. vitæ Constantini, cap. 41. & lib. 10. histor. cap. 4. Vide Baron. anno Christi 335. per totum, item annis quibusdam præcedentibus.

EPISTOLA CONSTANTINI

AD CATHOLICOS ALEXANDRIÆ ECCLESIAE.

*Constantinus Maximus Augustus populo catholicæ
per Alexandriam ecclesiæ.*

DILECTI fratres, saluto vos, inuocans Deum, summum meæ voluntatis testem, & nostræ legis crea-

Qui & quales testes adhibiti.

Contra examen testium variaz protestationes & exceptiones opposita.

ANNO CHRISTI 335.

ANNO
CHRISTI
335

torem, qui omnium vitæ præfidet, & discordias odit. Verum quidnam potissimum dicam? An scilicet nos bene valere? Verum id quidem: sed multo feliciter agere liceret, si vos mutuo, excussis odiis, amaretis: rixosorum enim hominum procellis occurrere debemus, quod portus dilectionis a vobis relictus sit. O rem absurdam! Vah quantæ quotidie calamitates per invidiam omnia miscentem existunt! unde fit, ut populus Dei infamia laboret. Quo igitur iustitiæ fides recessit, cum tantarum tenebrarum caligine obuoluamur? neque id tam ex errore, qui multiplex est, quam malignorum hominum vitiis, dum & propugnatores verecundiæ sustinemus, & eos qui æquitatem & veritatem profligant, etiam cum id sensibus nostris percipiamus, negligendos putemus. Quodnam id genus nostræ peruerſitatis, si inimicos non reprehendimus, sed latrocinio nos comites damus? Unde fit ut viam quamdam sibi facillime strauerit, nemine repugnante, perniciosissima fraus. Nullusne tandem sensus est, ne pro dotibus quidem communis omnium naturæ, si legis præcepta contemnenda duximus? Sed dixerit aliquis: Saltem caritas, prout ductus naturæ est, reperitur. Admodum scilicet, qui & Dei lege, & bono ingenio instructi, toleramus tamen inimicos turbationum & tumultuum facibus quasi incendia miscere: idque neque oculis præditi cernimus, neque legis sententia imbuti sentimus. Quantus igitur stupor nostram vitam incessit, cum nostrimet tam incurii simus, etiam Deo admo-

Quid igitur, num id mediocre aut tolerabile malum est? Num pro hostibus habendi sunt? Nonne in domum & populum Dei ante oculos nostros per sæuitiam debacchantur, & probra iaciunt scelerati illi? Iam quanta id cum vesania faciant, vobis ipsis cogitandum relinquo. Stulti enim illi in lingua sua sitam habent malitiam, plumbeasque iras ita secum circumferunt, ut seipſos mutuis vicibus feriant, & nos secum ad auctarium sui supplicii abstrahant. Interim qui recta docet, hostis iudicatur, qui autem inuidiæ vitium præ se fert, populum mansuetum (quod minime oportuit) inuadit, deuaſtat, abſumit, & semetipſum vltro corrumpit, gloriatur, extollit, veritatem subuertit,

Iuste que-
relæ Con-
stantini.INI
ESLÆ.m, sum-
gis crea-

& fidem circumuenit, donec suæ conscientiaë cauernam & latibulum quæritando inueniat. Ferocitas igitur agrestis eos miseros facit, qui ita temere semetipsos, cum indigni sint, efferant, inclamantes: Hem scelera! illene presbyter est, aut illene puer? Mea existimatio attingitur, mihi hoc ipsum debetur, ab illo ablatum est. Ego igitur omnibus spoliatis pro viribus nocebo. Luculentum infaniaë tumultum dicas, si acies, conciliabula aut comitia istorum importunissimorum conuentuum videas. O nostram in ecclesiam Dei peruersitatem, spectaculumque maligni & dementis animi! Nunquamne tandem pudefient? nunquamne semetipsi improbabitur? nunquamne in animo morsus sentient, vt vel nunc saltem contra imposturam & rixas dignum aliquid animo concipiant & sentire videantur? Vis sola inuidiaë est, suis fucis & pigmentis innitens. Sed tamen nihil mali isti aduersus episcopum vestrum potuere. Mihi credite, fratres, nihil aliud studio habent, quam afflictiis nostris temporibus nullum sibi locum pœnitentiæ in hac vita relinquere.

Hortatur
Alexandri-
nos.

Ipsi igitur vobismetipsis auxilio est ote: o brestor caritatem vestram, ipsi vos inuicem diligite, & omni ope pro vestra concordia istos persequamini qui vestram concordiaë gratiam demoliri student: Deumque præ oculis habentes, in mutua caritate consistite. Ego enim episcopum vestrum Athanasium libenter recepi, eumque vt virum Dei allocutus sum. Vestri autem est, non mei iudicii, ea de re cognoscere. Quantum autem attinet ad officium salutationis, colloquiique cum reuerendissimo Athanasio, idoneum eum necessariumque arbitratus sum, qui vobis in sacris minister esset: ea est hominis in æquitate tuenda sedulitas; non indigna profecto, nec inepta nostra pacifica religioni, vt quæ dotes salutaris sententiæ semper foueat, & rationis adhortamenta sequatur. Deus vos conseruet, dilecti fratres.

EPI-

ANNO
CHRISTI
355

EPISTOLA CONSTANTINI
AD NICOMEDIENSES.

Constantinus Augustus catholice ecclesie Nicomediensium.

DOMINVM Deum & Salvatorem Christum, &c. *Extat
supra apud Gelasium in actis Concilii Niceni lib. 3.*

EPISTOLA CONSTANTINI
AD ATHANASIVM.

Victor Constantinus Maximus Augustus papae Athanasio.

LITERIS tuæ prudentiæ perlectis, in eam veni sententiam, vt putarim te rescriptis nostris adhortandum, vt populum Dei ad modestiam & misericordiam adduceres. Meo enim in animo hæc inter præcipua habeo, vt & veritatem colam, & in mente semper iustitiam conferuem, iisque potissimum gaudeam, qui recta vitæ via incedunt. De illis autem omni execratione dignis Meletianis, immanibus, inquam, & nefariis hominibus, qui quasi infania correpti stupent, & solummodo invidia & amulatione & tumultibus ad scelera motum habent, nefariam suam mentem declarantes, ista mihi dicenda puto. Vides enim homines illos, quos ipsi ferro interfectos aiebant, in medio versari, & vita frui. Quo ipso nullum vnquam fuerit grauius præiudicium, quodque tam clare eorum causam oneret, quam eos, quos ipsi necatos asseuerabant, viuere, & luce frui, qui ipsi pro se causam dicere possunt. Deinde & id quoque additum fuit Meletianorum criminibus: te nefario impetu irrumpentem, rapientemque poculum, quod in sacratissimo loco repositum erat, confregisse: quo scelere nullum vnquam profecto grauius esse posset, si quidem id ita factum & contestatum esset.

At quodnam hoc genus criminationis? quæve ista defultoria personarum transmutatio, & reorum diuersitas, vt nunc in hunc, nunc in alium crimen conferant? quæ res ipsa luce lucidior est, ipsos tuæ prudentiæ insidias tendisse. Denique quis iam deinceps homines istos tam

Concil. Tom. 2.

Xxx

multa ad noxam fingentes sequi velit? maxime cum ipsi seipfos in barathrum ducant; cumque in conspectu sit, eos fictarum & falsarum rerum accusatores esse. Vt iterum dicam: quis eos sequi velit, & iter exitii præceps inire, in quo illi soli mortalium spem salutis auxiliique constituunt? Si enim pura vellent conscientia ingredi, & bonæ mentis meminisse, & sanum animum induere, facile intelligerent, nullam ipsis opem a Dei providentia expectandam esse, cum se talium rerum æmulatores ad suam perniciem præbeant. Hanc igitur, quam denuntio, non asperitatem, sed seueritatem iure appellauero.

Comminatio
Constantini.

Postremo etiam illud adiungimus, vt operam des, quo ista quæ scripsimus subinde ad populum recitentur; vt res ad omnium notitiam veniat; & præcipue vt illi qui ita agunt, & ad istum modum conuersantur, respicere possint, quod ista quæ nunc a nobis emendationis causa dicuntur, re ipsa & factis demonstrabuntur vera esse. Iam cum in hoc negotio tanta sit malitiæ importunitas, certum habeant, me ita decreuisse, atque huius esse sententiæ: si quid tale iterum mouerint, non pro more ecclesiarum, sed pro legibus publicis memet meapte opera causæ cognitionem suscepturum: ac deinde cognoscent, se non solum humani generis, sed etiam diuinæ disciplinæ latrones esse. Deus te seruet, frater dilecte.

EPISTOLA ALEXANDRI
THESSALONICENSIS EPISCOPI
AD ATHANASIVM.

Gratulatur de victoria contra Eusebianos.

*Domino dilecto filio & unanimi suo in sacris collegæ Athanasio
Alexander episcopus in Domino salutem.*

CONGRATVLO optimo Serapioni ita se sacris moribus exornare satagenti, & patris memoriam laudabiliorem efficiendi. Consummatus est enim ille (vt alicubi dicit scriptura sacra) & non mortuus est: reliquit enim vitæ suæ monumentum. Quo igitur nos affectu esse erga eum, qui ita virum memoria dignum in se conseruat, existimas? cum tu, domine, & sacram eius viri memoriam, & recentioris humanitatem cognitam habeas, per quem vnam solum a tua reuerentia epistolam accepi? Signifi-

ANNO
CHRISTI
335.

caui igitur hoc ipsum tibi, vt scire possis, domine, dilectum nostrum condiaconum Macarium, literis Constantinopoli huc ad me missis ingenti me gaudio affecisse, dum mihi scriptis suis referret opprobrium dedecusque Archaphis sycophantæ de calumnia conuicti, quod hominem viuum quasi interfectum sermonibus apud omnes diuulgasset. Condignam autem eum sua audacia mercedem a iusto iudice cum sua cohorte relaturum esse sacræ literæ mentiendi nesciæ satis prædicant. Omnium Dominus te virum optimum quam diutissime conferuet.

EPISTOLA

ARSENII POENITENTIAM AGENTIS

ET AD ECCLESIAE COMMVNIONEM RECIPI PETENTIS.

Athanasio beatissimo pontifici Arsenius episcopus ciuitatis Hypselitarum, cui aliquando præfuit Meletius, vna cum presbyteris & diaconis in Domino salutem plurimam dicit.

ET nos quoque diligentes pacem & vnanimitatem cum ecclesia catholica, cui tu per Dei gratiam præfectus es, volentesque ecclesiastico Canoni pro veteri instituto subiici, scribimus tibi, pontifex dilecte, promittimusque in nomine Domini, nos deinceps non communicaturos cum schismaticis, aut cum iis quibus nondum pax est cum ecclesia catholica, siue episcopi sint, siue presbyteri, siue diaconi: neque cum illis in Concilio coituros, neque literas pacatas ad eos daturos, neque inuicem ab illis accepturos, neque citra tuam metropolitanæ episcopi sententiam, vllum de episcopis aut alio dogmate communi & ecclesiastico decretum edituros, sed cessuros Canonibus ante susceptis, ad exemplar & modum episcoporum Ammoniani, Tyranni, Plufiani, & reliquorum episcoporum. Præterea obsecramus tuam humanitatem, vt nobis quamprimum rescribas, & de nobis ad nostros in sacris collegas: indicesque nos iam stare pristinis decretis, pacemque agere cum ecclesia catholica, & regionum istarum episcopis coniunctos esse: credimusque tuis precibus; vt gratis & efficacibus apud Deum, istam pacem firmam indissolubilemque perpetuo futuram secundum Dei voluntatem Domini omnium per Iesum Christum Dominum nostrum. To-

Concil. Tom. 2.

XXX ij

tum cœtum sacrorum virorum, qui sub tua iurisdictione est, nos & qui nobiscum sunt salutamus, & cum primum Deus permiserit, excurram ad tuam humanitatem. Valere te exopto multis temporibus, pontifex beatissime.

ANNO
CHRISTI
335.

EPISTOLA CONSTANTINI
DE SYNODO TYRI CELEBRANDA.

*Victor Constantinus Maximus Augustus ad sanctam Synodum
Tyri congregatam.*

ERAT fortasse consentaneum, & ad præsentis temporis opportunitatem maxime accommodatum, carere omni contentione ecclesiam catholicam, & Christi feruos ab omnibus rixis solutos ac liberos esse. Sed quoniam nonnulli sceleratæ cuiusdam contentionis furore incitati, ac (ne quid grauius dicam) vitam sua professione indignam agentes, omnia turbare & miscere conati sunt, (quod scelus super omnem calamitatem mihi sane positum esse videtur) propterea vos vestra (vt est in prouerbio) sponte currentes hortor, vt nulla interposita mora, sed omni qua possitis celeritate, in vnum locum confluentes, Synodum instituatis, & egentibus opem feratis, in periculo positis fratribus medicinam adhibeatis, diuulsa membra ad consensionem reuocetis, errata omnia interea emendetis, dum ipsum tempus ferat: vt hisce tantis prouinciis quæ maxime decet concordiam restituantis, quam paucorum hominum deleuit arrogancia. Nam hoc & Deo totius huius vniuersitatis Domino gratum, & nobis quauis re vel optatissima magis iucundum, & vobis ipsis, si concordiam & pacem reuocaueritis, magnæ gloriæ, vel omnium mortalium iudicio consensuque futurum, plane arbitror. Nolite igitur cunctari, sed acerrimo studio his quibus decet terminis præsentis controersias definite, vtpote qui cum omni puritate & fide coistis, quam in omni cœtu prope clarissima voce Saluator noster, cui seruimus, in primis flagitat. Nihil vero, quod est nostrarum partium, nostræque prudentiæ, deerit: nam quæ literis mihi vestris significastis, omnia curau: scripsi ad quos volebatis episcopos, vt vestras curas & sollicitudines præsentia & laboribus suis adiuarent.

ANNO
CHRISTI
533.

Misi etiam Dionysium consularem, vt omnium rerum gerendarum eos admoneat qui vestræ Synodo adesse debent, maxime vero, vt idem animaduersor sit & custos conseruandæ æquabilitatis & ordinis. Quod si quis (quod equidem non futurum arbitror) reiecto & spreto mandato nostro adesse noluerit, delegabimus aliquem, qui regia illum auctoritate in exilium eiectum docebit, hominem minime decere summi imperatoris præceptionibus ad tuendam veritatem editis repugnare. De cetero vestræ sanctitatis partes sunt, non odio, vel gratia vlla, sed consentientibus studiis, secundum ecclesiasticam & apostolicam regulam, omnibus erratis errore aliquo admissis propriam curationem adhibere, vt omni aliena contumelia ecclesiam liberetis, & meas curas alleuetis, & rebus turbatis per vos constitutis maximam vobis ipsi gloriam comparetis. Deus vos conseruet, fratres dilecti.

Epistolam synodicam Concilii Hierosolymitani, qua continentur acta huius Concilii, habes infra, eodem Concilio.

EPISTOLA SIVE LIBELLVS

SYNODO TYRIÆ OBLATVS A QVADRAGINTA septem orthodoxis Ægypti episcopis, qui cum Athanasio Tyrum venerant ex Ægypto.

Episcopis Tyri congregatis dominis preciosissimis, hi qui cum Athanasio ex Ægypto ad Concilium conuenere, in Domino salutem plurimam dicunt.

NON arbitramur vltius Eusebii, * Theognii, Maris, * Theognidis, Narcissi, Theophili, & Patrophili conspirationem incertam dubiamque haberi. Principio quidem omnes reclamabamus per comministrum nostrum in sacris Athanasium, ne illis, cum adessent, causæ cognitio permitteretur; vt non ignari, vel vnus inimici præsentia, nedum plurium, iudicia turbari & lædi posse. Neque vobis in occulto est odium eorum, non solum in nos, sed in omnes orthodoxos, & quam Arianæ rei furioso & immani studio, & zelo impiæ eius doctrinæ omnibus immineant, & aduersus omnes conspirent. Hic tamen nos veritate freti, vbi Meletianorum calumnias refellere cuperemus, nescio quibus artibus Eusebiani nostros conatus interturbare

studuerunt, magnamque operam impendere, vt nostra dicta reiicerentur, nunc sincere iudicantibus interminantes, nunc etiam nonnullis contumeliam inferentes, non alio scopo, quam vt id quod contra nos molirentur profectum haberet. Fortasse diuina vestra religio, domini honoratissimi, per id temporis ignorabat eorum conspirationem; quam nunc putamus vobis manifesto apparere, cum sese quales essent tam clare ostenderint. Quotquot enim ex toto grege suspectissimi erant, Mareoten ablegarunt, vt per nostram absentiam, quibus hic harendum est, populos perturbent, & studia sua perficiant. Ecce enim Arianos, Colluthianos, & Meletianos hostes catholicae ecclesiae ideo potissimum emittere studuerunt, vt per praesentiam hostium nostrorum sutelas, quas vellent, aduersus nos facerent. Certe Meletiani, qui hic Tyri apud nos sunt, ante quatrimum, quasi certi essent hoc in Concilio decretum iri, quosdam ex suis vesperi per verdarios ablegarunt, qui Meletianos etiam ex reliqua Aegypto Mareoten, cum ibi nulli essent, conuocarent, eodemque Colluthianos & Arianos ex aliis locis contraherent, vt eos instruerent quid contra nos dictum vellent. Memores enim estis ipsum Ischyram confessum esse coram vobis, non plures se habere quam septem communicantes.

Protestatio
orthodoxo-
rum.

Ceterum quia post sutelas suas, submissosque suspectissimos homines, audiuius eos singulos vestrum ambientes, postulare vestram subscriptionem, vt omnium vestrum Concilio id actum videri possit: ideo nos & ista scribimus, & pro testimonio dicimus, protestantes conuersiones infidiasque quas & ab illis & per illos patimur: oramusque vt suscepto Dei timore, indignantesque sine vestra auctoritate illos missos esse, quos ipsi voluerunt, abstineatis a subscriptione; ne quas ipsi per sutelas consuunt, eas tamquam vobis auctoribus factas iactitent: cum deceat homines in Christo non humana respicere, sed veritatem omnibus anteponere; neque minas eorum, aut conspiracy in omnes, sed potius Deum metuere. Aequum certe erat, si quidem legati Mareoten mittendi fuerant, nos quoque vna cum illis ibi praesto esse ad hostes ecclesiae indicandos, peregrinosque eliminandos, vt pu-

ANNO
CHRISTI
335.

rum istius rei scrutinium haberi possit. Scitis enim Eusebianos suis sutelis curauisse epistolam reddi, quasi a Coluthianis, Meletianis & Arianis contra nos scriptam: neque ignota res est, hostes catholicæ ecclesiæ nihil veri de nobis, sed omnia infesta locüturos. Lex autem Dei inimicum neque testem, neque iudicem esse vult. Reliquum est igitur, vt tamquam in die iudicii rationem reddituri, accepta hac nostra protestatione, certique fraudis aduersus nos institutæ, nostrisque precibus mature admoniti, caueatis quidquam contra nos facere, aut Eusebianorum consilium adiuuare: scitis enim (quemadmodum superius diximus) eos nostros inimicos esse, & cur ita pridem Eusebius Cæsariensis odium in nos susceperit. Valere vos optamus, domini desideratissimi. Adamantius episcopus has literas dedi, Ischyra, Ammon, Petrus, Ammonianus, Tyrannus, Taurinus, Serapammon, Æthirion, Harpocratio, Moses, Optatus, Arnubion, Saphirion, Apollonius, Arbathion, Potamon, Paphnutius, Theon, Nonnus, Ariston, Theodorus, Agathamnon, Caius, Pistus, Ætas, Niccon, Pelagius, Theon, Pammitius, Irenæus, Blastammon, Philippus, Apollo, Dioscorus, Timotheus, Diopolitanus, Macarius, Heraclammon, Cronius, Miris, Iacobus, Ariston, Artemidorus, Phinees, Ofais, Heraclides.

EPISTOLA SIVE LIBELLVS

CONTESTATORIVS DIONYSIO COMITI

oblatuS ab iisdem quadraginta septem episcopis
catholicæ ecclesiæ.

*Episcopi qui Tyri conuenerunt ex parte catholicæ ecclesiæ,
Flauio Dionysio comiti illustrissimo.*

CVM multarum videremus calumniarum confarcinationem, & ex confarcinationibus insidias Eusebii, Narcissi, Flacilli, Theognii, * Maris, Theodori, & Patrophili aduersum nos; quos quia principio detrectantes reuicere non licuit, necessario ad hanc protestationem deuenimus: præsertim cum animaduertamus, multa ad gratiam Meletianorum, multa rursus ad insidias catholicæ ecclesiæ, sub nostris criminibus agitari: necessario ob id quoque libellum hunc tibi porrigimus, cum multis ob-

* Theognidis,

secrationibus, vt Dei metu in animo seruato, qui imperium augustissimi & pientissimi imperatoris Constantini tuetur, cognitionem causarum nostrarum ipsi augustissimo imperatori referues. *Æquum est enim te ab imperatore missum, negotium hoc integrum imperatori retinere. Quandoquidem tolerare non possumus compositas istas calumnias, quibus insidiose ab Eusebianis premimur: ideoque postulamus causam istam pientissimo & religiosissimo imperatori referuari, apud quem licebit & iura ecclesiæ & nostra proponere. Plane enim confidimus, eius pietatem, cognitis nostris rationibus, nequaquam nos condemnaturam esse. Quapropter denuo te obtestamur adiuramusque per omnipotentem Deum, (ita pientissimus imperator per multos annorum recursus cum liberis suæ pietatis valeat) vt nihil in hoc negotio deinceps facias, neque tibi indulgeas, vt quidquam contra nos in Synodo commoueas, sed referues rei cognitionem eius pietati.*

EPISTOLA SIVE LIBELLVS

CONTESTATORIVS AB ALEXANDRO

Thessalonicensi episcopo oblatus Dionysio comiti.

Domino suo Dionysio Alexander episcopus Thessalonicensis.

CLARE video Athanasio calumnias strui: omnes enim quos recusauit, nescio quo pacto, illi emittere voluerunt, nullo nobis eius rei indicio facto. Erat enim decretum, vt consultatio haberetur, quosnam eo amandare oporteret. Consule igitur illis, ne quid temere faciant. Venerunt enim ad me turbidi cum his verbis: Belluas inhoruisse, & in proximo esse vt exiliant, eo quod sonitu strepituque consternatæ sint, audierintque Ioannem nonnullos emisisse. Vide ergo ne anteuertant, & ita vt velint futelas faciant. Nosti porro Colluthianos vna cum Arianis & Meletianis hostes ecclesiæ esse. Isti nunc inter se animo calculisque confociati ingentia mala patrare possunt. Vide igitur quid vtile sit, ne quid triste emergat, ne subiciamur obtreccioni, quasi qui nequaquam iuste iudicauerimus. Ea autem de illis potissimum suspicio est, ne peragratis ecclesiis, quarum episcopi hic sunt, per metum &

yim

ANNO CHRISTI 355. vim totam Ægyptum perturbent, vt ita Meletianis ecclesia tradantur; quod quidem agitari iam pridem animaduersum est.

EPISTOLA DIONYSII COMITIS

AD EVSEBIANOS.

HÆC ipsa erant quæ dicebam domino meo Flacillo: Athanasius insurget, dicetque quos ipse eiecerat, eos ad istud negotium submitti; seque iniuria tractari & circumueniri vociferabitur. Hæc quoque eadem illa sunt quæ dominus animæ meæ Alexander suis epistolis mihi significauit. Verum vt sciretis ratione constare quæ mihi illius humanitate perscripta sunt, ipsius epistolam, vt a vobis quoque legeretur, subieci. Memores autem estis eorum quæ prius scripsi, cum admonerem vestram bonitatem, legatos communi iudicio & suffragio deligendos esse. Videte igitur ne res ista culpæ obnoxia sit, neve iustam obtrectandi nostri occasionem criminatibus præbeamus. Vt enim accusantium partem grauari non oportet, ita neque reorum. Arbitror porro non minimam nostri obtrectandi materiam datum iri, si dominus meus Alexander actis nostris non videatur suffragari.

EPISTOLA SIVE LIBELLVS

CONTESTATORIVS CLERICORVM

Alexandrinorum perfidis inquisitoribus
& legatis pro Athanasio oblati.

* *Theognio, Mari, Macedonio, Theodoro, Vrsacio, & Valenti episcopis e Tyro profectis, presbyteri & diaconi sub reuerendissimo episcopo Athanasio catholice ecclesie Alexandriae.*

DECVIT in primis, cum huc veniebatis cum ipso accusatore, adducere quoque vobiscum presbyterum Macarium. Ita enim iudicia constitui debent secundum sacram scripturam, vt reus & accusator simul appareant. Postquam autem nec Macarium adduxistis, neque reuerendissimus episcopus noster Athanasius ad iudicium receptus est, postulauimus vt saltem nobis interesse liceret; vt nobis presentibus certa inquisitio haberi posset, vt ad istum modum rebus actis, iure fidem vestris iudiciis haberemus. Verum & hoc nobis pernegatum, & soli cum præfecto

Concil. Tom. 2.

Yyy

Ægypti vna cum accusatore id agitis quod liber. Profitemur igitur nos videre in vestris actis malitiæ suspicionem, animaduertimusque vestrum aduentum nihil aliud in se habere, quam conspirationem & insidias: eaque de causa epistolam hanc vobis dedimus, monumentum testimoniumque istius rei aliquando futurum in vera & legitima Synodo; vt omnibus innotescat, quod inaudita altera parte, ea quæ libuit inter vos egeritis, & nihil studuisse, nisi vt conspiratione nos opprimeretis. Exemplar harum literarum etiam Palladio dedimus imperatoris Curioso, ne celari posset a vobis. Scelera enim quæ fecistis talia nos de vobis suspicari cogunt. Dionysius presbyter, Nilas presbyter, Longus presbyter, Aphthonius presbyter, Athanasius presbyter, Amyntius presbyter, Pistus presbyter, Plution presbyter, Dioscorus presbyter, Apollonius presbyter, Serapion presbyter, Ammonius presbyter, Gaius presbyter, Rhinus presbyter, Æthales presbyter, Marcellinus diaconus, Appianus diaconus, Theon diaconus, Timotheus diaconus.

EPISTOLA SIVE LIBELLVS
MAREOTICORVM CLERICORVM
in causa Athanasii præfectis oblatus.

Flauio Philagrio, & Flauio Palladio ducenario palatino Curioso, & Flauio Antonino comitatuum præfecto centenario, dominorum meorum illustrissimorum præfectorum sacri prætorii, presbyteri & diaconi Mareotici ex regione & nomo, cuius episcopatum gerit reuerendissimus Athanasius, hæc vobis cum subscriptione nostra pro testimonio porrigimus.

QVONIAM Theognius, Mares, Macedonius, Theodorus, item Vrfacius & Valens missi ab episcopis qui Tyri in Concilium coierant, ad nostram parœciam profecti, dixere sese in mandatis habere, vt inquirerent in quadam ecclesiastica facinora, & inter cetera de calice confracto, cum iam antea ad id Ischyram quemdã subornassent, quem secum adduxerūt, hominem minime presbyterum, tametsi eo se nomine iactitet, quippe ordinatum a Collutho quodam, non vero sed imaginario episcopo, cui in generali Concilio ab Osio & a ceteris episcopis qui vna aderant iussum fuit, vt se pro presbytero, qualis antea fue-

ANNO
CHRISTI
335

rat, haberet, atque ideo omnes ab illo constitutos in veterem suum ordinem recurrisse, inter quos etiam Ischyras numerandus est, qui dicit se eam ecclesiam habere, quæ nunquam fuit, quippe quæ domuncula sit in prædiis cuiusdam pupilli nomine Isionis: ea res in causa est, ut hoc testimonio utendum putaremus, vos religiose adiurantes per omnipotentem Deum, & per dominos nostros Constantinum Augustum, & liberos eius illustrissimos Cæsares, ut hæc in cognitionem eorum pietatis referatis. Non enim Ischyras presbyter est catholicæ ecclesiæ, neque ecclesiam habet, neque vnquam calix contractus est, sed hæc omnia falsa & conficta sunt. Consulibus Iulio Constantio illustrissimo patricio fratre religiosissimi Constantini Augusti, & Rufino Albino, clarissimis & Deo gratissimis.

EPISTOLA SIVE LIBELLVS
MAREOTICORVM AD SYNODVM
pro Athanasio.

Sanctæ Synodo beatorum episcoporum catholicæ ecclesiæ, Mareotici omnes & presbyteri & diaconi in Domino salutem plurimam dicunt.

Nos nequaquam ignari huius scripturæ, quæ ita dicit: *Quod viderunt oculi tui loquere*: & item illud: *Pro. 19. Quod falsus testis impunitus non erit*: ea quæ vidimus, testanda arbitramur: & potissimum, quia testimonium hoc nostrum necessarium reddidit conspiratio aduersus Athanasium episcopum nostrum inita. Admiramur autem, quomodo vel vlla tandem ratione Ischyras pro ecclesiastico habeatur; de qua re primum nobis referendum arbitramur. Ischyras enim nunquam ex sacris ecclesiæ comministris fuit, sed primum iactauit se Colluthi presbyterum; verum ita ut neminem haberet qui ipsi crederet, exceptis dumtaxat cognatis suis, ut qui nec vnquam ecclesiam obtinuerit, nec clericus ab vllis, nisi qui longius ab illius pago habitarent, vnquam sit creditus, solis dumtaxat eius cognatis exceptis. Idemque cum talem sibi titulum vendicasset, in Alexandrina Synodo in præsentia patris nostri Osii depositus est, & cum laicis in ordinem redactus, atque in eo statu reliquum iam inde tempus permanfit: ad istum igitur modum inanis illius fama

Concil. Tom. 2.

Yyy ij

presbyterii excussa est: nam de moribus eius loqui superuacaneum, cum ii ab omnibus sciri possint. Ceterum quia calumniam impexit nostro episcopo Athanasio de colliso calice, & mensa subuersa, de his necessum est vt verba faciam. Ante omnia dicimus, illum nullam vnquam ecclesiam in Mareote habuisse, qua in re Deum testem facimus, neque calicem vllum confractum esse, neque mensam a nostro episcopo Athanasio, neque a quoquam aliorum qui cum illo degunt, euersam esse; nihilque in istis verbis esse, nisi calumniam. Et ista quidem vt consciis pro testimonio loquimur, vtpote qui nec longis finibus ab episcopo distamus, & comites ei in lustranda Mareote adhæsimus. Nunquam enim ille solus visitandi causa itinera obire solet, sed comites secum trahere presbyteros, & diaconos, & non paucos ex plebe: & quia illi per omnia itinera comites fuimus, quo tempore ad nos accessit; ideo hæc vobis pro testimonio dicimus, nec poculum confractum esse, nec mensam subuersam, sed omnia Ischiram mentiri, quod & ipse sua manu testatum confitetur.

Nam cum ille post defectionem ad Meletianos nobis reconciliari & coniungi vellet, quemadmodum & Pistus, qui ipse quoque talia de Athanasio in vulgus sparserat; neutrum tamen, quamquam propria manu testarentur nihil tale factum esse, & se subornatos a certis hominibus, vt talia dicerent, recipere voluerunt. Ac proinde Theognium, * Theodorum, & Marim, & Macedonium, Vrfacium, & Valentem in Mareoten profectos, nulla documenta reatus deprehendere potuisse. Verum cum res eo tenderet, vt illorum sycophantia in Athanasium in apertum proditura videretur, Theognius inimicus Athanasio cognatos suos & quosdam Arianos ita instituit, vt quæ ipse vellet pro testimonio loquerentur. Nemo enim ex populo quidquam contra Athanasium locutus fuisset, nisi terrore Philagrii Ægypti præfecti, importunitateque Arianorum vehementer instantium, victi coactique essent ad ea facienda quæ ipsis liberet. Siquidem nos ad calumnias refutandas eo venientes non admiserunt; nobisque reiectis, eos quos idoneos putauerunt ad calumniam instruendam receperunt, qui metu Philagrii præfecti in partes eorum concefferunt: atque ideo

Legatorum
fraudes de-
teguntur.

Testes e-
mendicati
atque coa-
cti.

ANNO
CHRISTI
335.

nimirum erat, quod nos summos volebant; ne scilicet subornatos ab ipsis criminatores aut ecclesiasticos non esse, aut si essent, Arianos esse doceremus. Scitis autem dilecti fratres, in sacris literis præcipi, non valere inimicorum testimonia. Ceterum a vobis vera dici attestatur manus ipsa Ischyrae, attestantur quoque ipsorum facta, qui nobis nihil istiusmodi criminum consciis, præsidio Philagrii, & armorum terrore ea confecere quæ voluerunt. Hæc ut coram Deo testamur, hæc ut certi de futuro Dei iudicio loquimur. Nostra quidem voluntas fuit huc excurrendi; sed tamen in eo acquievimus, ut nonnulli ex nostris istuc venirent cum literis nostrorum, qui hic remanserunt; ut ita eorum vicem absentiamque sustinerent & compensarent. Ingenuus presbyter vos valere in Domino opto, dilecti fratres, Theon presbyter, Ammonius presbyter, Heraclius presbyter, Boccon presbyter, Tryphon presbyter, Petrus presbyter, Hierax presbyter, Serapion presbyter, Marcus presbyter, Pollarion presbyter, Caius presbyter, Dioscorus presbyter, Demetrius presbyter, Thyrsus presbyter. Diaconi, Pistus diaconus, Apollos diaconus, Serras diaconus, Pistus diaconus, Polynicus diaconus, Ammonius diaconus, Maurus diaconus, Ephæstus diaconus, Apollos diaconus, Metopas diaconus, Apollos diaconus, Serapas diaconus, Meliphthongus diaconus, Lucius diaconus, Gregoras diaconus.

* CONCILIVM

HIEROSOLYMITANVM

b EVSEBIANORVM

c In causa Arii restituendi, d anno cccxxxv. celebratum.

NOTÆ.

* *Concilium.*] Eusebiani persuaserant Constantino Arium de fide orthodoxa recte & catholice sentire. Cum igitur episcopi iidem qui Tyri fuerant ad dedicandam ecclesiam ab imperatore recens erectam conuenissent, vocatum ad se Arium cum sua quam obtulerat fidei confessione ambigua, & in specie catholica, ad episcopos Hierosolymis congregato remittit; mandans ut illi confessionem oblatam

Concilia-
buli causa,
tempus &
locus.

Yyy iij